

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ РІШЕНЬ
У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ
РОЗПОДІЛЕНОГО РЕЕСТРУ

03113, М. КИЇВ, ПРОВУЛОК АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ,
БУДИНОК 7Б, ОФІС 301
ID@BLOCKCHAINUKRAINE.ORG

ЗВЕРНЕННЯ
щодо проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» № 2461 від 15.11.2019 р.

Розуміючи важливість упровадження регуляторної діяльності у сфері віртуальних активів, Науково-дослідний центр економіко-правових рішень у сфері застосування технологій розподіленого реєстру, одними із ключових завдань якого є створення сприятливого середовища та умов для цифровізації суспільства, а також створення конкурентоспроможної економіки України за допомогою широкого застосування технологій розподіленого реєстру, зокрема технології блокчейну, в усіх сферах життя суспільства, цим зверненням акцентує увагу на низці порушень і недоробок, що містяться в проекті Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» № 2461 від 15.11.2019 р., а також пропонує не підтримувати прийняття цього законопроекту.

Текст проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами», що був зареєстрований у Верховній Раді України 15.11.2019 р. за номером 2461 (далі — **Законопроект № 2461**), містить низку порушень і недоробок, серед яких можна виокремити такі:

- **Відсутність системного підходу до врегулювання сфери застосування віртуальних активів, що полягає у необхідності першочергового прийняття профільного законодавства.**

Законопроект № 2461 вносить зміни до Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI (далі — Податковий кодекс України), якими передбачається:

- закріплення на законодавчому рівні термінів «віртуальний актив», «криптоактив», «операція з криптоактивами», «розподілений реєстр», «токен», «токен-актив»;
- внесення доповнень у Податковий кодекс України, метою яких є врегулювання оподаткування операцій із криптоактивами.

Тобто **положення Законопроекту № 2461 зосереджені виключно на врегулюванні питання оподаткування операцій із криптоактивами, що зі свого боку говорить про відсутність комплексного підходу, спрямованого на врегулювання загалом суспільних відносин, що виникають у сфері віртуальних активів.**

Зокрема у Висновку Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики щодо Законопроекту № 2461 мова йде про те, що *«Міністерство фінансів України висловлює зауваження щодо положень законопроекту та вважає, що внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій з віртуальними активами має передувати прийняттю профільного законодавства, яке визначатиме порядок функціонування ринку віртуальних активів в Україні, їх правовий режим, загальнообов'язкові правила (норми) та організаційно-правові засади операцій з віртуальними активами, в тому числі, державне регулювання діяльності віртуальних активів»*¹.

Також на необхідності вироблення єдиної скоординованої державної політики через розроблення комплексного законопроекту зосереджена увага у «Довідці Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» (реєстраційний № 2461 від 15.11.2019 р.), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Жмеренецьким О. С., Черневим Є. В., Крячком М. В. та ін.», відповідно до якої *Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі — НКЦПФР) не підтримує прийняття Законопроекту № 2461*².

Отже, першочерговою є необхідність прийняття профільного Закону України, спрямованого на створення правових засад для ефективного правового регулювання сфери застосування віртуальних активів за допомогою:

- законодавчого закріплення в українському правовому полі науково обґрунтованої класифікації віртуальних активів, що базується на їх об'єктивній сутності, а також визначень і термінів, які поширені у сфері обігу та застосування віртуальних активів;
- створення правових умов для застосування та поширення в Україні сучасних продуктів і цілісних систем на базі технології розподіленого реєстру, зокрема блокчейну, з метою реалізації в Україні їх широких комерційних можливостей;
- фіксування на законодавчому рівні положень про правочини у сфері застосування віртуальних активів;
- запровадження правової визначеності для ведення фінансово-бухгалтерської звітності щодо віртуальних активів, врегулювання питань бухгалтерського обліку віртуальних активів;
- врегулювання питань, пов'язаних із контролем діяльності окремих видів постачальників послуг у сфері віртуальних активів із боку держави;
- створення правових умов для легального залучення українськими компаніями та підприємцями додаткових інвестицій за допомогою віртуальних активів;
- врегулювання питань, пов'язаних із заборонаю застосування віртуальних активів як засобу платежу тощо.

¹ Висновок Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики щодо Законопроекту № 2461. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67423.

² Довідка Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» (реєстраційний № 2461 від 15.11.2019 р.), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Жмеренецьким О. С., Черневим Є. В., Крячком М. В. та ін. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennya-zmin-do-podatkovogo-kodeksu-ukraini-ta-deyakikh-inshikh-zakoniv-ukraini-shchodo-opodatkuvannya-operatsiy-z-kriptoaktivami>.

1. Існування суттєвих неузгодженостей Законопроекту № 2461 з іншою законодавчою ініціативою у сфері регулювання віртуальних активів із частково однаковим складом ініціаторів-народних депутатів — проектом Закону України «Про віртуальні активи» № 3637 від 11.06.2020 р., що має ознаки профільного закону.

Спільними ініціаторами для Законопроекту № 2461 та проекту Закону України «Про віртуальні активи» № 3637 від 11.06.2020 р. (далі — Законопроект № 3637) є такі народні депутати України:

- Жмеренецький Олексій Сергійович;
- Подгорна Вікторія Валентинівна;
- Федієнко Олександр Павлович;
- Наталуха Дмитро Андрійович;
- Крячко Михайло Валерійович;
- Чернев Єгор Володимирович;
- Рудик Кіра Олександрівна;
- Штепа Сергій Сергійович;
- Шкрум Альона Іванівна;
- Соха Роман Васильович.

Законопроект № 3637 відповідає ознакам профільного закону та у своїй редакції від 14.09.2020 р.³ містить таку термінологію: «віртуальний актив», «гаманець віртуального активу», «забезпечений віртуальний актив», «ключ віртуального активу», «незабезпечений віртуальний актив», «постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів», «ринок віртуальних активів», «система обігу віртуальних активів», «учасники ринку віртуальних активів».

Маючи частково спільний авторський склад, Законопроект № 2461 та Законопроект № 3637 суттєво відрізняються за своїм термінологічним апаратом, а отже, і за підходом у регулюванні відносин, що виникають у сфері застосуванні віртуальних активів. Тобто *не прослідковується обов'язковий зв'язок та узгодженість Законопроекту № 2461 із профільним Законопроектом № 3637. Саме це слугує одним із аргументів щодо необхідності доопрацювання положень Законопроекту № 2461.*

Зі свого боку Законопроект № 3637 на підставі Постанови Верховної Ради України «Про повернення на доопрацювання проекту Закону України про віртуальні активи» № 3637/П від 21.07.2020 р.⁴ був доопрацьований і поданий до Верховної Ради України 14.09.2020 р. Водночас більшість зауважень, на підставі яких він був надісланий на доопрацювання, не були усунуті в редакції Законопроекту № 3637 від 14.09.2020 р.

2. Порушення Правил оформлення проектів законів та основних вимог законодавчої техніки⁵.

Відповідно до пункту 10 «Положення про порядок роботи з проектами законодавчих актів та матеріалами, що містять законодавчі пропозиції, які подаються на розгляд Верховної Ради України», затвердженого Постановою Президії Верховної Ради України від 30.10.1995 р. № 668/95-ПВ «у разі порушення встановлених вимог щодо оформлення законопроектів та законодавчих

³ Проект Закону України «Про віртуальні активи» № 3637 від 11.06.2020 р. (у редакції від 14.09.2020 р.). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110.

⁴ Про повернення на доопрацювання проекту Закону України про віртуальні активи: Постанова Верховної Ради України № 3637/П від 21.07.2020 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110.

⁵ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Апарат Верховної Ради України. Київ. 2014. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/n0002451-06#Text>.

пропозицій зазначені документи реєстрації не підлягають, а за вказівкою Голови Верховної Ради України або його заступників повертаються суб'єкту законодавчої ініціативи, що їх подав, з зазначенням причин повернення»⁶.

Законодавча техніка — це система стійких теоретико-прикладних правил, вироблених на підставі багаторічної практики законотворчості. Цими правилами детерміновано засоби та методи розроблення та написання проектів законів, що забезпечує точну й повну відповідність положень, які в них викладаються, їх змісту та призначенню, а також необхідний обсяг правового регулювання, ясність і доступність правового матеріалу тощо.

Аналіз положень Законопроекту № 2461 дозволяє стверджувати про наявність таких порушень вимог законодавчої техніки:

2.1. Неузгодженість положень Законопроекту № 2461 із положеннями чинного законодавства у частині термінологічного апарату, що може призвести до невиконання міжнародних зобов'язань України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Слід ураховувати вимоги статті 9 Конституції України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР, згідно з якою чинні міжнародні договори є частиною національного законодавства України. Крім того, під час розроблення законопроектів варто також спиратися на положення Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV та ратифіковану Верховною Радою України від 16 вересня 2014 року Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами, з іншої сторони, з огляду на їх значення для реалізації проголошеного Україною курсу на європейську інтеграцію. У разі виявлення суперечностей положень законопроекту вимогам цих документів їх потрібно погодити з Угодою, окрім випадків, передбачених самою Угодою.

Обов'язком України на міжнародному рівні у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення є виконання рекомендацій FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering). Варто зазначити, що FATF визначає **віртуальний актив як цифрове вираження вартості, що може бути продане або передане у цифровій формі та може використовуватися для цілей оплати або інвестування**⁷.

Також Європейський Парламент і Рада Європейського Союзу 20 травня 2015 року з метою узгодження законодавчих актів Європейського Союзу з Міжнародними стандартами з протидії відмиванню грошей і фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, ухваленими FATF у лютому 2012 року, прийняли Директиву (ЄС) 2015/849 «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму» і схвалили Регламент (ЄС) 2015/847 «Про інформацію, що супроводжує грошові перекази». Отже,

⁶ Положення про порядок роботи з проектами законодавчих актів та матеріалами, що містять законодавчі пропозиції, які подаються на розгляд Верховної Ради України, затверджене Постановою Президії Верховної Ради України від 30.10.1995 р. № 668/95-ПВ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/668/95-%D0%BF%D0%B2#Text>.

⁷ FATF. Guidance for a risk-based approach. Virtual assets and virtual asset service providers. URL: <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/RBA-VA-VASPs.pdf>.

міжнародні стандарти FATF стали основою для формування законодавства Європейського Союзу з протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Так, згідно з нормами та положеннями Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV, а також ратифікованої Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їх державами-членами, з іншої сторони, від 30 листопада 2015 року, стратегічним напрямом роботи з розвитку системи законодавства України є її погодження із законодавством Європейського Союзу.

Відповідно до Правил оформлення проектів законів та основних вимог законодавчої техніки із метою взаємного узгодження законопроекту з чинними законами та для уникнення суперечностей слід проаналізувати усе чинне законодавство, особливо вимоги, що містяться у податкових і бюджетних законах, а також визначити місце закону в загальній системі законодавства.

На сьогодні термін «віртуальний актив», закріплений у рекомендаціях FATF (2018) і поширений у всьому світі, міститься в пункті 13 частини 1 статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX: **«віртуальний актив — цифрове вираження вартості, яким можна торгувати у цифровому форматі або переказувати і яке може використовуватися для платіжних або інвестиційних цілей»**. Тоді як у Законпроекті № 2461 віртуальний актив визначається як **«особливий вид майна, який є цінністю у цифровій формі, яка створюється, обліковується та відчужується електронно. До віртуальних активів відносяться криптоактиви, токен-активи та інші віртуальні активи»**.

Отже, порушення Правил оформлення проектів законів та основних вимог законодавчої техніки авторами Законпроекту № 2461 полягає в тому, що термін «віртуальний актив» у Законпроекті № 2461 не відповідає терміну, який уже закріплено на рівні національного законодавства відповідно до міжнародних зобов'язань України, а саме в частині 1 статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX. *У разі прийняття Законпроекту № 2461 це буде означати порушення Україною своїх міжнародних зобов'язань, а також виникнення колізії на рівні національного законодавства.*

2.2. Неузгодженість положень Законпроекту № 2461 із положеннями чинного законодавства у частині посилань на неіснуючі положення Податкового кодексу України з метою внесення змін до них.

Відповідно до пункту 3 Законпроекту № 2461 пункт 141.9 статті 141 Податкового кодексу України слід доповнити підпунктами 141.9.1–141.9.4. *На сьогодні питання внесення доповнень у пункт 141.9 є неактуальним через його відсутність у статті 141 Податкового кодексу України.*

2.3. До Законопроекту № 2461 не надано фінансово-економічного обґрунтування.

Відповідно до Висновку Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики: «у пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що реалізація його положень не потребує додаткових видатків з державного бюджету та місцевих бюджетів України, але збільшить надходження у вигляді податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб та військового збору завдяки збільшенню об'єкту оподаткування. При цьому вказано, що прийняття запропонованих змін сприятиме захисту права власності фізичних та юридичних осіб на віртуальні активи, виводу з тіньового обігу операцій з віртуальними активами, розвитку ринку віртуальних активів, збільшенню надходжень до державного та місцевого бюджетів України. Однак **до законопроекту не надано фінансово-економічного обґрунтування** (включаючи відповідні розрахунки), яке вимагається відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України. Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку відмічає, що за експертною оцінкою прийняття та реалізація положень законопроекту вплине на дохідну частину бюджету, однак здійснити оцінку такого впливу не вважається можливим через відсутність інформації щодо обсягу операцій з криптоактивами»⁸.

Відповідно до пункту 3 частини 2 та частини 1 статті 94 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 р. № 1861-VI: «Голова Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Перший заступник, заступник Голови Верховної Ради України за наявності передбачених цією статтею підстав за пропозицією головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії або Погоджувальної ради повертає внесений законопроект, проект іншого акта суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради. **Підставами для повернення законопроекту без його включення до порядку денного та розгляду на пленарному засіданні є відсутність фінансово-економічного обґрунтування законопроекту**, якщо головний комітет чи відповідна тимчасова спеціальна комісія не вважають за можливе розглядати його без такого обґрунтування».

2.4. Законопроект № 2461 містить положення, що порушують принцип правової визначеності.

Принцип правової визначеності є одним із загальних принципів права, його основу утворює концепція передбачуваності, згідно з якою суб'єктам має бути забезпечена можливість планувати свої дії із впевненістю, що вони знають про правові наслідки своїх дій. Цей принцип, зокрема, вимагає, аби правові акти заздалегідь оприлюднювалися, діяли на майбутнє, були ясними, точними, чіткими та несуперечливими. Застосування актів має бути передбачуваним для індивідів. Конституційний Суд України виводить принцип правової визначеності із конституційних принципів верховенства права, рівності та справедливості, наголошуючи на тому, що в іншій ситуації не може бути забезпечено однакове застосування права, що неминуче призводить до сваволі⁹.

Зокрема, у «Довідці Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» (реєстраційний № 2461 від 15.11.2019 р.), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Жмеренецьким О. С.,

⁸ Висновок Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики щодо Законопроекту № 2461. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67423.

⁹ Теорія держави і права: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 368 с.

Черневим Є. В., Крячком М. В. та ін., мова йде про таке: «пунктом 5 розділу I Законопроекту пропонується доповнити статтю 167 Податкового кодексу України новим пунктом 167.6, яким передбачено визначити ставку податку на доходи фізичних осіб у розмірі «5 відсотків - для інвестиційного прибутку від продажу криптоактивів строком на 5 років». Таким чином, Законопроект передбачає подальшу невизначеність щодо розміру ставки, за якою буде оподатковуватись інвестиційний прибуток від продажу криптоактивів після закінчення зазначеного 5-річного строку»¹⁰. НКЦПФР, відповідно до зазначеної Довідки, не підтримує прийняття Законопроекту № 2461.

Отже, Законопроект № 2461 містить положення, що порушують принцип правової визначеності, що стане причиною виникнення складнощів у правозастосовній практиці.

3. Суттєві помилки у Законопроекті № 2461 через відсутність у авторів проекту нормативно-правового акта розуміння природи віртуальних активів.

Фундаментальною помилкою Законопроекту № 2461 є некоректність побудови термінологічного апарату, що становить понятійно-смісловий базис нормативно-правового акта та є основою для побудови правового регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері застосування віртуальних активів.

Зокрема, йдеться про поняття «віртуальний актив», який визначається як особливий вид майна. Відповідно до перехідних положень Законопроекту № 2461 у зв'язку з визначенням віртуального активу як особливого виду майна пропонується внести зміни у частину 1 статті 190 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 р. № 435-IV та у частину 1 статті 139 Господарського кодексу України від 16.01.2003 р. № 436-IV, додавши до переліку того, що є майном, окремо віртуальний актив. Водночас авторами законопроекту у Пояснювальній записці¹¹ до Законопроекту № 2461 не обґрунтовується, у чому полягає відмінність віртуального активу від інших видів майна, що дозволяла б виокремити його в особливий вид майна, адже такий розподіл, перш за все, повинен мати функціональну спрямованість для створення окремого правового режиму для віртуальних активів як особливого виду майна. *Такий стан речей свідчить про помилкове сприйняття природи віртуального активу авторами законопроекту.*

Загальні висновки

Законопроект № 2461, що розглядається, стане причиною виникнення розбіжностей між нормативно-правовими актами, спрямованими на врегулювання тих самих правовідносин у сфері застосування віртуальних активів. Усе викладене вище негативно вплине на стан законодавства у сфері регулювання застосування віртуальних активів і, як наслідок, на стан законодавства загалом.

¹⁰ Довідка Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» (реєстраційний № 2461 від 15.11.2019 р.), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Жмеренецьким О. С., Черневим Є. В., Крячком М. В. та ін. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-vnesennya-zmin-do-podatkovogo-kodeksu-ukraini-ta-deyakikh-inshikh-zakoniv-ukraini-shhodo-opodatkuвання-operatsiy-z-kriptoaktivami>.

¹¹ Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» № 2461 від 15.11.2019 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67423.

Зазначені вище порушення та помилки авторів у написанні Законопроекту № 2461 детерміновані відсутністю розуміння природи віртуальних активів, однобоким поглядом на технологію розподіленого реєстру (блокчейн) і прагненням авторів цього проекту Закону України отримати повний контроль над угодами із незабезпеченими віртуальними активами, такими як Bitcoin.

Про це, зокрема, свідчить те, що **Законопроект № 2461 має спільних ініціаторів із Законопроектом № 3637**, якими є такі народні депутати України: Жмеренецький Олексій Сергійович; Подгорна Вікторія Валентинівна; Федієнко Олександр Павлович; Наталуха Дмитро Андрійович; Крячко Михайло Валерійович; Чернев Єгор Володимирович; Рудик Кіра Олександрівна; Штепа Сергій Сергійович; Шкрум Альона Іванівна; Соха Роман Васильович. **До того ж у двох законопроектах відображені різні підходи до врегулювання відносин, що виникають у сфері застосування віртуальних активів, що свідчить про непослідовність ініціаторів законопроекту, яка детермінована відсутністю розуміння економіко-правової природи технології розподіленого реєстру та інструментів, створених на її основі — віртуальних активів.**

Відсутність діалогу із суб'єктами, які працюють на ринку віртуальних активів, грубі порушення вимог до написання проекту Закону України, правил законодавчої техніки, норм міжнародного та національного законодавства, а також елементарне незнання принципів права з боку авторів повинні стати причиною неприйняття проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування операцій з криптоактивами» № 2461 від 15.11.2019 р.

Законопроект спрямовано виключно на оподаткування операцій із криптоактивами, тоді як першочерговим є питання розроблення та прийняття профільного законопроекту, який дозволить врегулювати питання:

- законодавчого закріплення в українському правовому полі науково обґрунтованої класифікації віртуальних активів, що базується на їх об'єктивній сутності;
- створення правових умов для застосування та поширення в Україні сучасних продуктів та цілісних систем на базі технології розподіленого реєстру, зокрема блокчейну;
- фіксації на законодавчому рівні положень про правочини у сфері застосування віртуальних активів;
- запровадження правової визначеності для ведення фінансово-бухгалтерської звітності щодо віртуальних активів;
- врегулювання питань, пов'язаних із контролем діяльності окремих видів постачальників послуг у сфері віртуальних активів із боку держави;
- створення правових умов для легального залучення українськими компаніями та підприємцями додаткових інвестицій за допомогою віртуальних активів тощо.

Варто окремо зазначити, що сьогодні економіка України потребує великого припливу іноземних інвестицій для виведення країни із затяжної кризи. Запропонований у Законопроекті № 2461 підхід до регулювання обігу віртуальних активів в Україні створить множинні обмеження для потенційно ефективних способів залучення інвестицій. Серед таких обмежень можна виокремити: порушення міжнародних зобов'язань Україною; правову невизначеність, що спричинить проблеми у правозастосовній практиці, тощо.

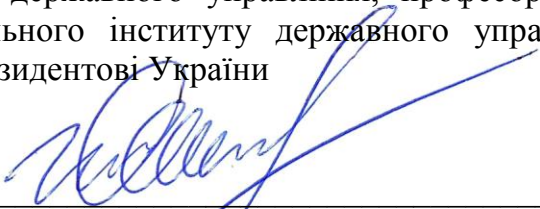

Тактика авторів Законопроекту № 2461 суперечить політичній програмі Президента України В. О. Зеленського у частині стимулювання підприємницької ініціативи, створення рівних умов для господарювання, а також підвищення інвестиційної привабливості України як цивілізованої юрисдикції для ринку віртуальних активів, що стрімко розвивається.

24 вересня 2020 р.

Голова правління громадської організації «Науково-дослідний центр економіко-правових рішень у сфері застосування технологій розподіленого реєстру», доктор наук із державного управління, професор Харківського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України

_____ Дунаєв Ігор

Член правління громадської організації «Науково-дослідний центр економіко-правових рішень у сфері застосування технологій розподіленого реєстру», автор науково-дослідних робіт «Обґрунтування поняття «цифровий актив»: економіко-правовий аспект», «Методика діагностики токєну блокчейну на відповідність цифровому активу» і «Цифрові активи та їх економіко-правове регулювання у світлі розвитку технології блокчейн».

_____ Кудь Александр

Контакти:

Email: jd@blockchainukraine.org

Офіційний сайт: www.blockchainukraine.org

Конт. тел. +38 (050) 400-48-50